

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom uporabe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR X

SARAJEVO, 30.04.2020.

BROJ/ NUMBER 3

EKONOMSKE STATISTIKE

ECONOMIC STATISTICS

INDEKS PROIZVOĐAČKIH CIJENA INDUSTRIJE U BOSNI I HERCEGOVINI U OŽUJKU 2020. GODINE

PRODUCER PRICE INDEX IN BOSNIA AND HERZEGOVINA IN MARCH 2020

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U ožujku 2020. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda za ukupnu industriju su zabilježile pad razina cijena za 0,9%, dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine zabilježile pad za 1,1%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U ožujku 2020. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu su zabilježile pad razina cijena za 1,5%, dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine zabilježile rast za 0,6%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

U ožujku 2020. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu su zabilježile rast razine cijena za 0,1%, dok je u odnosu na isti mjesec prethodne godine zabilježen pad razine cijena za 3,5%.

Agregati GIG-a

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U ožujku 2020. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su više u Kapitalnim proizvodima za 0,8% i Trajnim proizvodima za 0,6% dok je pad zabilježen u Energiji za 2,9%, Intermedijarnim proizvodima za 0,3% te Netrajnim proizvodima za 0,1%.

Producer prices of industrial products (total)

In March 2020 as compared to previous month, Producer prices of industrial products for total industry recorded a price level decrease by 0,9%, whilst compared to the same month of the previous year they recorded a decrease by 1,1%.

Industrial producer prices on the domestic market

In March 2020 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products recorded decrease by 1,5%, whilst as compared to the same month of previous year they recorded a increase by 0,6%.

Industrial producer prices on the nondomestic market

In March 2020 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products recorded a increase by 0,1%, whilst as compared to the same month of previous year they recorded a decrease by 3,5%.

MIG aggregates

Producer prices of industrial products (total)

In March 2020 as compared to previous month the producer prices of industrial products increased in Capital goods by 0,8% and Durables by 0,6% while prices decreased in Energy by 2,9%, Intermediary goods by 0,3%, Non-durables by 0,1%.

U ožujku 2020.godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine proizvođačke cijene više su u Energiji za 1,4%, Kapitalnim proizvodima za 0,8%, Trajnim potrošačkim dobrima za 0,7% i Netrajnim potrošačkim dobrima za 0,5%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U ožujku 2020. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu niže su u Energiji za 3,1%, Intermedijarnim proizvodima za 0,5%, Kapitalnim proizvodima za 0,1% te Netrajnim proizvodima za 0,1%.

U ožujku 2020. godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine, zabilježen je rast cijena u Energiji za 1,6%, Kapitalnim proizvodima za 1,9% te Netrajnim dobrima za 0,4%, Trajnim dobrima za 0,7% , u Intermedijarnim proizvodima za 0,1%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

U ožujku 2020. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu više su u Kapitalnim proizvodima za 0,9%, Trajnim proizvodima za 0,8% dok je pad zabilježen u Intermedijarnim proizvodima za 0,2%.

U ožujku 2020.godine u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda porasle su u Trajnim proizvodima za 0,7%, Netrajnim proizvodima za 0,5% dok je pad zabilježen kod Intermedijarih proizvoda za 5,8%, Energije za 1,1%.

Industrijska područja KD-a.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U ožujku 2020. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su niže u Vađenju ruda i kamena za 1,1% , u Proizvodnji i opskrbi električnom energijom za 5,3%.

U poređenju sa istim mjesecom prethodne godine pad razina cijena je zabilježen u Vađenju ruda i kamena za 2,5% te Prerađivačkoj industriji za 1,5%, dok je rast zabilježen u Proizvodnji električne energije za 2,3%.

In March 2020 as compared to the same month of the previous year, the producer prices increased in Energy by 1,4%, Capital goods by 0,8%, Durables by 0,7% and Non-durables by 0,5%.

Industrial producer prices on the domestic market

In March 2020 as compared to the previous month the price decrease on domestic market was recorded in Intermediary goods by 0,5%, Energy by 3,1%, Capital goods by 0,1%, Non-durables by 0,1%.

In March 2020 as compared to the same month of the previous year, the producer prices increased in groups of Energy by 1,6%, Capital products by 1,9% Consumer non-durables by 0,4%, Consumer durables by 0,7%, Intermediary products by 0,1%.

Industrial producer prices on the nondomestic market

In March 2020 as compared to previous month the price increased on nondomestic market was recorded in Capital goods by 0,9%, Durables by 0,8%, while they decreased in Intermediary products by 0,2%.

In March 2020 as compared to the same month of the previous year, the prices increased in Consumer durables by 0,7%, Consumer non-durables by 0,5%, decreased in Intermediary product by 5,8%, Energy by 1,1% .

KD Industrial sections and divisions

Producer prices of industrial products (total)

In March 2020 as compared to previous month the producer prices decreased in Mining and quarrying by 0,7%, Manufacturing by 1,1%, and decreased in Electricity production by 5,3%.

In March 2020 as compared to previous month the prices decreased in Mining and quarrying by 2,5% and Manufacturing by 1,5%, whilst the increase was recorded in Electricity by 2,3%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U ožujku 2020. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su porasle u Vađenju ruda i kamena za 0,3% dok su pale u Prerađivačkoj industriji za 0,3% i Proizvodnji električne energije za 5,3%.

U poređenju sa istim mjesecom prethodne godine rast cijena je zabilježen u Prerađivačkoj industriji za 0,2%, Proizvodnji električne energije za 2,4% te Vađenju ruda i kamena za 0,5%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

U ožujku 2020. godine u poređenju sa prethodnim mjesecom proizvođačke cijene industrijskih proizvoda su niže u Vađenju ruda i kamena za 10,4%, Proizvodnji električne energije za 4,3% a više su u Prerađivačkoj industriji za 0,3%.

U poređenju sa istim mjesecom prethodne godine pad razine cijena je zabilježen u Vađenju ruda i kamena za 15,3%, Prerađivačkoj industriji za 3,3% te Proizvodnji električne energije za 4,3%.

Producer prices of industrial products on domestic market

In March 2020 as compared to previous month the producer prices increased in Mining and Quarrying by 0,3% and decreased in Manufacturing by 0,3% and Electricity by 5,3%.

In March 2020 as compared to the same month of the previous year, the prices increased in Manufacturing by 0,2%, Electricity by 2,4%, in Mining and quarrying by 0,5%.

Producer prices of industrial products on non-domestic market

In March 2020 as compared to previous month the producer prices decreased in Mining and quarrying by 10,4%, Electricity by 4,3% and increased in Manufacturing by 0,3%.

In March 2020 as compared to previous month the prices decreased in Electricity by 4,3%, in Manufacturing by 3,3% and Mining and quarrying by 15,3%.

Indeks proizvođačkih cijena u Bosni i Hercegovini u ožujku 2020. godine

Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina in March 2020

Opis prema NACE i PRODCOM-u	Domaće tržište/ <i>domestic market</i>		Nedomaće tržište/ <i>non-domestic market</i>		Ukupno tržište/ <i>total market</i>		Description by NACE and PRODCOM
	III 2020 II 2020	III 2020 III 2019	III 2020 II 2020	III 2020 III 2019	III 2020 II 2020	III 2020 III 2019	
UKUPAN INDEKS	98,5	100,6	100,1	96,5	99,1	98,9	TOTAL INDEX
GLAVNE INDUSTRIJSKE SKUPINE (GIG)							BY MAIN INDUSTRIAL GROUPS (MIG)
Energija	96,9	101,6	100	98,9	97,1	101,4	Energy
Intermedijarni proizvodi	99,5	100,1	99,8	94,2	99,7	96,7	Intermediate goods
Kapitalni proizvodi	99,9	101,9	100,9	100	100,8	100,8	Capital goods
Trajni proizvodi za široku uporabu	100	100,7	100,8	100,7	100,6	100,7	Durable consumer goods
Netrajni proizvodi za široku uporabu	99,9	100,4	100	100,5	99,9	100,5	Non-durable consumer goods
B Vađenje ruda i kamena	100,3	100,5	89,6	84,7	98,9	97,5	B Mining and quarrying
5 Vađenje uglja i lignita; vađenje	100,7	101,9	100	100	100,6	101,8	5 Mining of coal and lignite; extraction of peat
7 Vađenje ruda metala	98,7	100,2	85,2	78,5	93,1	88,9	7 Mining of metal ores
8 Vađenje ostalih ruda i kamena	100,1	100,8	97,7	98,7	100,1	100,8	8 Other mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	99,7	100,2	100,3	96,7	100	98,5	C Manufacturing
10 Proizvodnja prehrambenih	100	100,1	100	100,5	100	100,2	10 Manufacture of food product
11 Proizvodnja pića	100	100,9	99,8	100,4	100	99,9	11 Manufacture of beverages
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	100	94,4	100	100	100	95,9	12 Manufacture of tobacco products
13 Proizvodnja tekstila	100	97,9	96,4	96,7	97,7	97	13 Manufacture of textiles
14 Proizvodnja odjeće	100,5	107,7	100	105,7	100,4	108,2	14 Manufacture of wearing apparel
15 Proizvodnja kože i sličnih proizvoda	100,9	100,7	99,9	99,7	100,1	100,2	15 Manufacture of leather and similar products
16 Prerada drveta i proizvoda od drveta i pluta. osim namještaja;	99,4	102,6	100,2	99,7	100	100,2	16 Manufacture of wood and products and wood and cork. except furniture
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	100,1	98,7	100,3	91,9	100,2	93,2	17 Manufacture of paper and paper products
18 Tisak i umnožavanje snimljenih zapisa	100,1	95,9	*	*	100,1	95,9	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	99,8	99,6	100,2	98,8	99,8	99,3	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	100	98,8	100,3	94,6	100,2	94,2	20 Manufacture of chemicals and chemical products

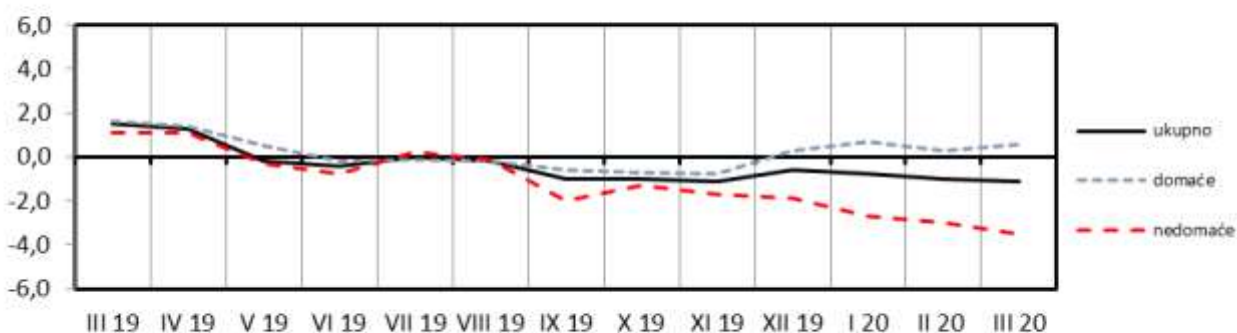
Opis prema NACE i PRODCOM-u	Domaće tržište/ domestic market		Nedomaće tržište/non- domestic market		Ukupno tržište/ total market		Description by NACE and PRODCOM
	III 2020 II 2020	III 2020 III 2019	III 2020 II 2020	III 2020 III 2019	III 2020 II 2020	III 2020 III 2019	
	21	100	101,8	100	100	100	
22	99,6	98,1	99,7	99,8	99,7	99,9	2 2 Manufacture of rubber and plastic products
23	100,8	100,8	100	100,9	100,6	100,6	2 3 Manufacture of other non-metallc mineral products
24	97,9	100,1	100,7	90,3	100,3	93,4	2 4 Manufacture of basic metals
25	99,9	99,1	101	99,3	100,7	99,4	2 5 Manufacture of fabricated metal products. except machinery and equipment
26	100	101,1	100	99,9	100	100,9	2 6 Manufacture of computers. electronic and optical instruments
27	98,8	104,2	98,5	94,8	98,7	95,7	2 7 Manufacture of electrical equipment
28	100,1	103,2	100,3	99,6	100,3	100,1	2 8 Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.
29	100	98,3	100,5	99,5	100,5	99,5	2 9 Manufacture of motor vehicles. trailers and semi-trailers
30	100	100,3	*	*	100	100,3	3 0 Manufacture of other transport equipment
31	100	100,7	100,5	101,1	100,4	101	3 1 Manufacture of furniture
32	100	99,3	100	101,2	100	100,8	3 2 Manufacturing n.e.c.
33	99,1	98,7	*	*	99,1	98,7	3 3 Repair and installation of machines and equipment
D	94,7	102,4	95,7	95,7	94,7	102,3	D Electricity.gas. steam and hot water supply
35	94,7	102,4	95,7	95,7	94,7	102,3	3 5 Electricity.gas. steam and hot water supply

*d.n.k./n.e.c.-drugdje ne klasificiranih – not elsewhere classified

Mjesečni indeksi proizvođačkih cijena industrije na nedomaćem tržištu
Monthly Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina, non-domestic market

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Prosjek 2015 = 100/Average 2015=100												
2016.	96.8	95.8	95.3	95.2	95.8	97.2	96.8	96.0	95.8	95.8	95.8	96.8
2017.	98.0	99.5	99.9	100.2	100.8	100.5	100.6	100.9	101.4	102.3	103.0	103.2
2018.	103.7	104.6	105.1	104.7	104.8	105.7	105.6	105.6	106.0	105.1	105.1	104.8
2019.	105.6	105.7	106.3	105.8	105.5	104.9	105.8	105.5	103.9	103.7	103.3	102.8
2020.	102.7	102.5	102.6									
Prethodni mjesec = 100/Previous month=100												
2016.	99.4	99.0	99.5	99.9	100.6	101.5	99.6	99.2	99.8	100.0	100.0	101.0
2017.	101.2	101.5	100.4	100.3	100.6	99.7	100.1	100.3	100.5	100.9	100.7	100.2
2018.	100.5	100.9	100.5	99.6	100.9	100.1	99.9	100.0	100.4	99.2	100.0	99.7
2019.	100.8	100.1	100.6	99.5	99.7	99.4	100.9	99.7	98.5	99.8	99.6	99.5
2020.	99.9	99.8	100.1									
Isti mjesec prethodne godine = 100/Same month of the previous year=100												
2016.	96.6	94.9	94.5	94.4	94.3	96.0	95.7	95.8	96.8	97.1	98.0	99.4
2017.	101.2	103.9	104.8	105.3	105.2	103.4	103.9	105.1	105.8	106.8	107.5	106.6
2018.	105.8	105.1	105.2	104.5	105.2	104.0	105.0	104.7	104.5	102.7	102.0	101.6
2019.	101.8	101.1	101.1	101.1	100.7	99.2	100.2	99.9	98.0	98.7	98.3	98.1
2020.	97.3	97.0	96.5									
Prosinac prethodne godine = 100/December of previous year=100												
2016.	99.4	98.4	97.8	97.7	98.4	99.8	99.4	98.6	98.4	98.4	98.4	99.4
2017.	101.2	102.8	103.2	103.5	104.1	103.8	103.9	104.2	104.8	105.7	107.2	106.6
2018.	100.5	101.4	101.8	101.5	101.6	102.4	102.3	102.3	102.7	101.8	101.8	101.6
2019.	100.8	100.9	101.4	101.0	100.4	99.3	101.0	100.7	99.1	99.0	98.6	98.1
2020.	99.9	99.7	99.8									

Godišnje stope promjene cijena proizvođača po tipu tržišta ožujak 2019.- ožujak 2020.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Definicija indeksa proizvođačkih cijena

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda je kratkoročni statistički indikator koji predstavlja mjeru promjena cijena proizvoda koje industrijska preduzeća proizvode i prodaju na domaćem i nedomaćem tržištu.

Namjena

Prvenstvena namjena Indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda je da služi kao indikator opće inflacije. Zatim služi i kao indikator makroekonomskih performansi, eskalator za prilagođavanje cijena u dugoročnim ugovorima, deflator nominalnih vrijednosti outputa ili međufazne potrošnje u ostvarenom obujmu proizvodnje i deflator za nominalne vrijednosti kapitalnih troškova u nacionalnim računima, važan alat pri kreiranju i vođenju monetarnih i fiskalnih politika, kao i za donošenje informiranih ekonomskih odluka u privatnom sektoru.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Bosni i Hercegovini

Indeks cijena proizvođača u Bosni i Hercegovini se izračunava na osnovu reprezentativne liste proizvoda i njihovih proizvođača koju čine oko 570 proizvodnih subjekta. Svakog mjeseca se prikuplja oko 4255 cijene izravno od samih proizvođača putem jedinstvenog obrasca koji je nastao kao rezultat saradnje sa italijanskim partnerima.

Obuhvat indeksa

Temeljni kriterij pri odabiru proizvoda i usluga koji će se mjesečno promatrati je bio kriterij proizvođača i proizvoda sa najvećom realizacijom na tržištu. a prema podacima dobivenim putem godišnjeg istraživanja o industriji (IND-21). Sami proizvođači i proizvodi su odabrani od strane entitetskih Zavoda za statistiku dok su pojedinačne stavke unutar tih proizvoda odabrane od strane samih proizvođačkih preduzeća.

Snimanje cijena

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode redovitim kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama. franko utovareno na vagon (kamion) u mjestu proizvođača. U tu cijenu ulaze regresii ukoliko ih proizvođač ostvaruje, a isključuju se trgovački rabati i popusti koje prodavac odobrava kupcu PDV i akcize.

NOTES ON METHODOLOGY

Definition of producer price index

Producer price index is a short-term statistical indicator that represents the measurement of change of prices of industrial products produced and sold by enterprises on domestic and non-domestic market.

Purpose

This statistical indicator serves as the measure of inflation. It can also serve as the indicator of economical performances. escalator in long-term contracts. deflator for output values. intermediate consumption. and capital consumption in National Accounts and as a important tool in creating monetary and fiscal politic.

Producer price index in Bosnia and Herzegovina

PPI in Bosnia and Herzegovina is calculated based on the representative list of products and it's producers making a sample of cca.570 producers. Each month 4255 prices are collected directly from producers throug the unique questionnaire created in cooperation with Italian experts.

Coverage

The main criterion for selecting the sample of enterprises. products and services that are surveyed was the volume of production and selling on the domestic market got from the Annual survey on Industrial production (IND-21). Entities institutes of statistics have created the sample of enterprises and products and the enterprises itself have choosen the items to be priced.

Prices collection

The price that is to be collected each month on the domestic market represents a price for which producer sells his products to the regular costumers on the domestic market at maximum volume. franco loaded into a wagon (truck) at the producers location. It includes reimbursements if applicable, and it excludes commercial rabbates disscounts VAT and excises.

Cijena proizvođača proizvoda za strano tržište je cijena na nacionalnoj granici- FOB (free on board). što znači da prodavac plaća prijevoz robe do luke isporuke i troškove utovara a kupac plaća prijevoz osiguranje troškove istovara te prijevoz od određene luke do krajnjeg mjesta korištenja.

Pomenuta cijena isključuje PDV i slične poreze izravno vezane za promet kao i sve takse i namete na proizvode i usluge koje preduzeća plaćaju dok se eventualno primljene subvencije na proizvode dodaju.

Sve cijene se prikupljaju mjesečno u razdoblju prikupljanja od 21.prošlog mjeseca do 20.tekućeg mjeseca. Obrazac se dostavlja proizvođačkim preduzećima koji ga popunjenog dostavljaju u centrale Entitetskih zavoda za statistiku koje vrše obradu podataka te izračunane indekse dostavljaju Agenciji za statistiku BiH radi njihova agregiranja za razinu Bosne i Hercegovine.

Ponderi

Ponderi koji se primjenjuju za izračun indeksa proizvođačkih cijena predstavljaju relativno učešće odabranih proizvoda u ukupnoj vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda na domaćem tržištu. Za ovo istraživanje primjenjuju se ponderi baziraju na podacima Godišnjeg izvješća industrije (IND-a 21) iz 2015. godine dok se na razini države na relativnom učešću pojedinačnog entiteta u ukupnoj proizvodnji iz 2015. godine. Svake godine se ponderi korigiraju kretanjem cijena iz prethodne godine.

Klasifikacija

Klasifikacija industrijskih proizvoda se bazira na Nomenklaturi industrijskih proizvoda BiH 2010. zasnovane na PRODCOM listi 2010.

Agregiranje

Pri izračunu indeksa proizvođačkih cijena prvo se izračunavaju elementarni indeksi za razinu proizvoda koji predstavljaju omjer cijene iz tekućeg razdoblja i bazne cijene (cijene iz prosinca prethodne godine). Pri tome se kao mjera srednje vrijednosti koristi prosta geometrijska sredina. Iz elementarnih indeksa se računaju agregatni indeksi klasa područja podpodručja i ukupan indeks korištenjem Laspyres-ove formule za ponderiranu aritmetičku sredinu.

The producer price for non-domestic market is a price on a national border- FOB (free on board). which means that a seller pays the transport to the port. deliverance. loading costs and a buyer pays costs of transport assurance unloading and trasport to it's final destination.

This price exclude VAT and similar taxes directly affecting turnover and all taxes and fees on products and services that enterprises pay. The subventions received are added.

All the data should be submitted to the Entities institutes each month for the period from 21th of the previous to the 20th of current month. The Entities Institutes completes the data entry process and calculates the PPI for the level of Entity and forward the indices to the Agency for statistics of B&H that calculates the index for the state level.

Weights

Weights applied for the calculation of producer price index represent the relative share of selected products in the total value of sales of industrial products on the domestic market. Weights are based on the results of the Annual Survey on Industrial production (IND-21) for the year 2015. but for the state level the weights are based on the relative share of each Entity in the total production also from the year 2015. Each year the weights are price updated.

Classification

Classification of industrial products is based on the Nomenclature of Industrial Products in B&H 2010 based on the PRODCOM List 2010.

Aggregation

The first step in calculation of PPI is the calculation of elementary indices at the level of each products. that is the ratio between the current month price and the base price (from December of the previous year). After that the simple geometric mean is applied. The second step is the calculation of the indices of higher aggregates such as classes divisions subsections sections and overall index using the Laspyres's formula for the weighted arithmetic mean.

Izdaje i tiska Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronička pošta/E-mail : bhas@bhas.gov.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.gov.ba>

Odgovara: dr.sc. Velimir Jukić, ravnatelj
Person responsible: PhD, Velimir Jukić, Director

Priopćenje priredili: Rubina Ligata i Gorčin Stojanović
Prepared by: Rubina Ligata i Gorčin Stojanović

Podaci iz ovog priopćenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
